

REDACTIA

Arad, Str. Anlieh (Adam)

ABO MENTUL

Penru Austro-Ungaria
de un an fl. 10; pe 1/2,
an fl. 5; pe 1/4 de an
fl. 2.50 pe 1 lună fl.

N-rii de Duminecă pe
an fl. 2.—

Penru România și străinătate:
pe an 40 franci.

Manuscripte nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA
Arad, Str. Anlieh (Adam)

INSERTIUNILE:

de 1 p. garmond: prima-dată
7 cr.; a doua oară 6 cr.;
a treia oară 4 cr. și timbru
de 30 cr. de fiecare publi-
cațiune.

Atât abonamentele cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Scrisori nefrancate nu
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Triumful Românilor.

I.

Roma, 12 Oct. 1899.

Ziua de astăzi formează o pagină epocală în viața noastră națională. Mama Roma, cetatea eternă, a primit la sinul său în mod sârbătoresc pe fiica sa credincioasă: națiunea română din Orientul Europei.

Era ceva sublim, ceva duos și măndru în această strălucită revedere.

Columna lui Traian, măreața și pururea și de tot admirată prin valoarea sa proprie artistică, se înalță în capul forului de același nume; reprezentanții români, din toate provinciile Daciei-Traiane se înșiră în giurul ei, cu conștiința și mândria dreptului istoric; delegațiunile oficiale, guvern, primărie, cameră, senat, universitate, artă, știință, tot ce are Roma distins și frumos, vin să-i salute pe frații Români; congresiștii adunați în Roma, din toate neamurile lumii, vin și ei să asiste la această întâlnire de veacuri aflată: împregiurul balustradei, ce încungiuiră forul Traian se îngrămădește o lume de Români să salute pe frații săi și palaturile ce fac un cadru impunător în giurul pieței sunt asemenea indesate de lume elegantă, care aplaudă din inimă la aceasta sârbare.

Pe o treaptă a columnei e așezată cununa de bronz a delegațiunii române, și de-asupra ei stă răzimat măndrul nostru tricolor național.

Acesta e tabloul fidel al poziției lucrurilor. Ear' inimile tuturor simțesc însemnătatea acestei întâlniri.

Fiica spune mamei, că după optprezece veacuri de glorie și de durere, sentinela credincioasă a civilizațiunii latine în Orient, vine să dea seamă de viața sa, se prezintă pentru a primi recunoștința publică a virtuților sale.

Oh! cât este de pătrunzătoare această îmbrățișare, această întâlnire!

Laudă și recunoștința eternă ție, Urechia, care ai fost inițiatorul și sufletul organizator al acestei sârbări. Ți-ai văzut visul cu ochii și neamului ai lasat un moment de nepertoare însemnătate.

Toata Roma e azi în sârbătoare, toate zierele sunt pline de cuvinte de nefățărîtă dragoste frățească, toți ne augurează curagiu și statornicie în luptă, până la isbânda finală, toți înferează cu asprime opresorii cari ne-au stat și ne mai stau în calea libertății naționale.

La 9 oare precis se începe sârbarea cu intonarea imnului „Gintei Latine” cântat cu text românesc de o capelă de cântăreți români.

Di V. A. Urechia se prezintă înaintea ministrului Baccelli, și a reprezentanței Primăriei și a Senatului Roman, și rostește următorul discurs inspirat:

Excelență!

Ilustre Dle Primar!

„Popoare eșite din acelaș leagăn, despărțite în curs de veacuri prin evenimente, pot să ajungă, că numai vorbăse aceiași limbă, dar pentru asta oare să nu mai fie ei frați? Această frățietate să cuprindă nu numai în limbă, ci mai virtos în caracterul fiziologic și mai presus de toate în caracterul psihologic al popoarelor.

„Etnograful cinstit, care lucrează pentru dreptate și nu pentru interese de altă natură, când cercetează țerile române, nu poate să nu vină la concluziunea, că „Românii și Italianii sunt popoare de aceeași origine, și sunt frați adeverați.” Românul nu-i lipsește nici una din trăsăturile psihologice propriie Italianului.

„O singură diferență neînsemnată poate să fie observată: că Italianul, ca frate mai mare, a rămas în casa părințească, și adese-ori a pierdut din vedere, sau poate că a uitat de tot, că are și un frate în departare: câtă vreme Românul n'a uitat nici odată casa părințească, **ROMA**, care este și astăzi ideala vieții sale.

„Aceasta însemnează, că Românul posedă o conștiință națională în mod nelindoios. Această conștiință națională latină se manifestă în toate direcțiile dezvoltării vieții națiunii române. Folclorul nostru, cronicile și legendele noastre vechi și noue sunt pline cu Roma și cu Traian.

„Iubitul meu coleg Tocilescu ar ști să vă spună, că pentru poporul român tot lucrul mareț din cer și pe pământ, este opera lui Traian. „Via lactea” e calea pe care a pornit Traian, să ajungă în Dacia, conducând acolo „infinitas copias hominum, ad agros et urbes colendas.”

„Esc. V. puteți fi incredințat, că nu numai clasa cultă a națiunii posedă această conștiință națională latină, ci o are tot Românul, fără deosebire. Această conștiință a îndemnat pe acest păstor simplu din munții noștri, să călătorească la Roma, să vină și să salute, cum facem noi, urbea mare și sfântă a străbunilor noștri.

„Suntem aici, Esc. și d-le primar, ca să venerăm columna marelui nostru Impărat, suntem aici, ca să spunem tuturor membrilor congresului, că Roma e „Mama noastră.”

„Am venit să spunem lumii întregi:

„Interroga, étranger, la ville des Césars; Descends au vieux forum interdit au profane; Découvre-toi devant la colonne Trajane Encore debout parmi tant de restes épars.

Ma généalogie est inscrite à cet arbre; Ton oeil la suivra mieux aux spirales du [marbre]; Qu'au parchemin pâli d'un obscur chroniqueur C'est le livre éternel, le livre d'une race.”

„Așa este, această columnă este documentul nepertor al nobleței noastre în mijlocul popoarelor orientale.

„Excelență!

„Eu nu cunosc în istoria modernă o pagină mai glorioasă pentru Ro-

mâni, decât aceea scrisă de Esc. Voastră pentru noi în ziua de azi.

„E mare, și binecuvântată este această zi, 12 Octomvrie.

„Mare, fără seamăn în urmările sale, pentru-că în această zi, în prezența ilustrilor reprezentanți ai capitolului etern, Esc. Voastră ca un om de înaltă știință, de inimă mare, ați sigilat la picioarele acestui altarglorios, în care odihnește sufletul gintei latine, ați sigilat, zic, legătura nedistructibilă alor două popoare.

„Suntem cu mult mai tare mișcați, decât să putem spune în cuvinte adâncă noastră recunoștință pentru Esc. Voastră și dl Primar.

„Permiteți-mi, Esc., ca eu să depun această cunună la picioarele monumentului nostru. Ea va vesti veacurilor viitoare, că legăturile noastre sunt încheiate pe veci.

„Documentul, care adeverește predarea cununei noastre, îl depunem în mâinile ilustrului primar al Romei Nemuritoare, rugându-l să binevoiască a-l conserva în arhivele capitolului, ca o mărturie a zilei acesteia.

(Aici citește textul documentului).

„Și acum, dragilor mei compatrioți români, uniți-vă cu mine, și să aducem mulțămitele noastre respectuoase și cordiale Esc. Sale, D-lui Ministru, dl Primar, presei nobile și patriotice, care cu această ocaziune a fost atât de gentilă și afectuoasă față de noi, tuturor, ilustrilor reprezentanți ai națiunii, senatorilor și deputațiilor, profesorilor dela Universitate, și pleiadei întregi a amicilor și filoromânilor.

„Termin propunându-Vă să strigăm din inimă:

„Trăiască rasa latină, „regină într'ale lumii ginte mari.”

„Trăiască Italia!

„Trăiască Roma latină, eternă neatinsă!”

Aplause ca tunetul cerului au urmat după acest discurs sublim, ear corul a intonat din nou imnul: „Cântecul gintei latine.”

„Elveția monarchică”. Nu ca idee, ci ca expresiune specifică, ca „termin tehnic” așa zicând, ne aducem aminte, că a întrebuintat numirea aceasta pentru primadală bărbatul de stat francez Flourens la congresul ce s'a ținut în ziua de 11 Iunie 1896 la Paris pentru a protesta în contra asupririi naționalităților nemaghiare.

A două oară s'a folosit de acest termin deputatul polon Lewakowski, în una din ultimele ședințe ale sesiunii Reichsrathului tot din 1896; același deputat, care ca delegat la Conferința interparlamentară ce s'a ținut în vara a. c. la Cristiania, a propus acolo înființarea unui „Cod internațional pentru națiuni.”

În anul acesta, ne aducem aminte, în luna Martie, deputatul și vestitul economician cel Dr. Forst, la o adunare publică a zis de două ori, că monarchia austro-ungară, dacă este să nu se descompună, trebuie să se prefacă într-o „Elveția monarchică. Același deputat a ținut mai zile trecute, în orașul

provincial din Boemia Cesky-Brod, o vorbire la o adunare publică, unde încă s'a exprimat în modul următor:

„E vorba adică, este oare în stare Austria a găsi o formulă constituțională, pentru a transforma monarchia în o Elveție mare, locuită de popoare fericite”...

Se înțelege, că în această Elveție monarchică trebuie cuprinsă și Ungaria.

ACTIVITATE ȘI PASIVITATE.

Sub acest titlu „Universul”, ziar independent din București, scrie:

Cum e și firesc, chestiunea aceasta continuă a fi discutată cu vioiciune la frații noștri de peste munți.

Atât cei cari cred că e bine să ia parte la alegeri (activiștii), cât și cei cari cred că partidul național trebuie să stăruiască în atitudinea de până acum (pasiviștii), aduc în favoarea convingerilor lor argumente puternice.

Chestiunea are un deosebit interes din punctul de vedere al solidarității membrilor partidului național român. Nu se strica această solidaritate, dacă unii dintre Români intră în parlamentul unguresc?

La această întrebare răspunde „Tribuna Poporului” din Arad, și credem că răspunsul pe care-l dă e foarte înțelept.

După-ce arată că altele sunt condițiile electorale în Ungaria propriu zisă și Transilvania, numitul ziar amintește că:

„Nici când nu s'a pus mai mare preț pe solidaritate ca în conferința națională din 1881, și cu toate acestea acea conferință a decretat activitatea pentru Ungaria și pasivitatea pentru Transilvania. Același lucru l'au făcut conferințele naționale din 1884 și 1887, fără de a se teme că solidaritatea va fi stîrbită, precum în adevăr nici n'a fost.

„Este un lucru elementar: programul și principiile politice sunt criteriile solidarității ce trebuie să existe între membrii unui partid, și tot atât de elementar este, că partidele politice pot să pună candidaturi unde voiesc, și nimic nu le obligă să pună în toate cercurile unde au aderenți.

„În cazul nostru special, dacă va fi să alegem deputați numai în cercurile ungurene, este de sine înțeles, că aceștia, mulți, puțini, câți vor fi, vor să susțină programul partidului, reprezentând fiecare din ei întreg partidul, prin urmași și pe Români ardeleni, să reclame drepturile poporului român întreg, ear' nu numai pe ale Ungurenilor. Nu încapă, va să zică, nici o temere, că decretând eventual activitatea parțială, ne-am divisa după provincii.”

„Trebuie să recunoaștem, că observațiunile de mai sus sunt cât se poate de juste.

Solidaritatea partidului național s'ar strica numai atunci, când Români intrați în Camera ungurească s'ar lăpăda de programul național.

Câtă vreme nu se întâmplă aceasta, nu e nici o grijă; și organul din Arad face în această privință următoarea declarațiune categorică:

„Tot ce dorim deocamdată este, să accentuăm, că ori și cum se vor hotări lucrurile, vom rămâne uniți și solidari cu frații ardeleni.

„Și în fine mai dorim, ca fruntașii noștri, atât cei din Transilvania, cât și cei din Ungaria, să chibzuească și să hotărească din bună vreme ce este de făcut, căci s'ar putea întâmpla, ca mai iute de cât credem să ne vedem în fața campaniei electorale deschisă.”

Nouă, chestiunea ne pare rezolvată. Românii din Bănat și Țeara-Ungurească vor intra în activitate.

Românii transilvăneni vor rămâne în pasivitate.

Partidul național-român însă va sta unit în fața adversarilor sei.

DIN AUSTRIA.

Precum am anunțat, Reichsrathul dincolo este convocat, prin decret împăratesc, pe ziua de 18 c., și încă într-o sesiune nouă. Aceasta s'a dispus mai ales din două puncte de vedere: întâiu a scăpa de noianul de interpelații, de „propuneri urgente“, de punere în acasă a ministerelor Baden, Gautsch și Thun, etc. — 150 la număr — rămase fără răspuns și neresolvate din sesiunea trecută, închisă tot prin rescript împăratesc.

Deși prin venirea la putere a unui „ministeriu de funcționari“, cu o anumită și bine preserisă „marșrută“, — în primul rând desființarea ordonanțelor, alegerea delegațiunii și trecerea legislativă peste ordonanțele împăratești, publicate deja, privitoare la pact, — situația în Austria nu apare așa de extrem încondată, cum ea era negreșit până la constituirea noului cabinet, — surprinderile nu sunt de loc excluse. Această părere nu numai că este pe deplin îndrăgănită, dar se poate profera cu oarecare apodictic în urma multor aparițiuni, împregiurări și enunțări faptice și lămurit existente, pe cât de netăgăduibile, pe atât de îmbolditoare la reflexiuni îngrijitoare.

Nainte însă de a releva și-a aprecia aceste „aparițiuni, împregiurări și enunțări“, vom să ne punem înaintea ochilor forțele reale, așa zicând brute de voturi, cum ele se prezintă în ajunul deschiderii parlamentului. Camera austriacă se compune din 425 deputați (față cu o populație de aproape 24 milioane și peste 6 milioane de alegători; pe când dieta ungară numără 444 deputați la 17 milioane locuitori cu Croația la oaltă — și numai abia 800.000 alegători !!)

După naționalitate și principii politice există următoarele grupări:

Partidele nemțești.

Partidul german popular (deutsche Volkspartei)	40 mandate
„ german progresist (deutsche Fortschrittspartei)	34
„ Creștini-sociali.	29

Man late	
„ Marii proprietari germani, poreclii și liberali sau „credincioși constituției“ (verfassungstreuer Grossgrundbesitz)	28
„ Gruparea germană liberă, (freie deutsche Vereinigung)	10
„ Germanii radicali (Schönereriani)	8
„ Centrul catolic	6
„ Democrații	3
„ Sălbatici, clericali și creștini-sociali	6

Total 192 mand.

Partidele negermane.

Cehii	63 mand.
„ Marii proprietari cehi, poreclii și feudali sau conservativi (böhmischer Grossgrundbesitz)	19
„ Clubul polonez	58
„ Clubul Slavilor din Sud	34
„ Români	5
„ Gruparea Stoialovski	7
„ Partidul popular polon	4
„ Sălbatici Kuteni	4
„ Sârbi	2
„ Italienii	19

Total: 215 mand.

Afară de acestea mai sunt următoarele grupări: 3 mandate ale partidului mijlociu din Moravia (Mährische Mittelpartei) și 15 democrați sociali (socialiști), dintre cari 6 sunt de naționalitate germană, deși nu apără interesele naționale germane; precum nici ceilalți socialiști.

În total așadar numără parlamentul din Viena (camera) 21 grupări.

Majoritatea actuală a dreptei, care se compune din Cehi (cehi-tineri și mari proprietari conservativi din Boemia), Polmezi, Slavii de sud și Români, dispune de 238 mandate, așa-dar de 24 voturi peste majoritatea absolută.

Atanasie Tuducescu.

Cine l-a cunoscut își aduce aminte cu duioșie de nobleță sufletului celui mai puritan idealist. Era o podoabă a societății.

Elevul îl pomenesc ca pe sacralul foc al iubirii de neam și al mamei biserici. Nimenia n'a preles cu mai multă însuflețire limba și literatura română, decum a preles-o el de pe catedra sa dela institutul pedagog. teol. din Arad, în acel scurt timp de cinci ani de zile (1880—1885) cât i-s'a dat de poverdintă să stea la catedră.

Și colegii sei deplâng într'insul pe sincerul amic.

Delicateța naturei sale n'a putut suporta urgia vieții. A apus în floarea vieții la vârstă de 34 ani, atunci, când era mai

mare lipsă de inimă și de talentele sale. Atunci ne a lăsat singuri în vârtejul urgiei ce ne apăsa.

L'am înmormântat acum sunt 14 ani, dar nu l'am putut uita.

„Părechea“ lui, precum se numia cu profesorul Romul Ciorogariu, cu care împreună și-a început cariera profesorală, n'a avut astempăr până nu și-a achitat datoria inimii.

La inițiativa d-lui R. Ciorogar și George Lazaru, foștii amici și elevi ai defunctului au contribuit pentru ridicarea unei frumoase cruce la mormânt și pe deasupra au mai trifluis prisosul de 160 fl din banii colectați, comitetului parochial din Beiuș, ca să-i întrebunțeze pentru copiii săraci. Căci cu acest obol al carității s'a crescut și Atanasie Tuducescu în gimnaziul din Beiuș.

Sâmbătă, în 2/14 Octomvrie, s'a serbat în catedrala din Arad parastasul pentru sufletul repozatului profesor Tuducescu.

La parastas a asistat și Preasfințitul episcop Iosif Goldiș, care și-a păstrat și în înalta Sa poziție afecțiunile față de acel modest dascăl la care atâta ținea, — dându-i onorul de a-i ridica coliva.

Pătrunzător a fost tabloul generațiunii cu care a intrat defunctul în viața publică: Vasile Mangra, Ignatie Papp, Dr. Nicolae Oncu, Dr. George Vuia, George Lazaru, Alexandru Pecican, Nicolae Marcu, George Purcariu, Romul Ciorogariu, Todor Ceonțea, Dr. Petru Pipos, acum toți înălțuri cu earna vieții în spinare. Și ce voi-nici erau odinioară unii dintre acești bătrâni!

Se numărau câți mai sunt și câți sau frânt dinte dinșii. Apoi priviau la cei doi rămași dintre vechii bătrâni, la badea Ioan Moldovan și Vasile Paguba, singurii rămași dintre bătrâni de pe vremea noastră. Și și ziceau: eată noi bătrâni acum.

Generația tină de acum, împreună cu elevii seminariali și cu elevele dela internat, priviau cu mirare la capetele cărunte ce se adănară în giurul colivel. Era tabloul viitorului lor; gârbovirea bătrânelor și moartea.

Din pricina vremii grele n'au putut eși și elevii la sfințirea crucei, — elevii și directorul. Corpul profesoral însă împreună cu familia defunctului și mai multe dame au eșit la mormânt, unde au depus o cunună pe mormântul ridicat și înălțat ca o mare și frumoasă cruce ridicată de profesorul R. Ciorogariu.

Părintele Traian Vășian, fost elev al decedatului, a săvârșit sfințirea crucei și în urmă a rostit un clasic panegiric. Prezenții fascinați de impresiunea cuvintelor înălța-

toare pastorale, s'au întors muși de gmentul acestei triste despărțiri.

Întru iubire a trăit, iubirea-l însoțea și dincolo de mormânt.

NOUȚĂȚI

Arad, 16 Octomvrie 1899.

Majestatea Sa în Budapesta. Eri, în 3/15 Oct. dimineața, Majestatea Sa împăratul-rege, încungiu de o mare suită, a sosit în Budapesta, unde, precum am spus, petrece mai multe zile.

Parastas. Implinit fiind anul de la moartea arhiepiscopului și metropolitului Miron Romanul, în biserica catedrală din Arad s'a ținut ieri (3/15 Oct.), după liturgia un parastas pentru sufletul repozatului metropolit al bisericii noastre. Actul a fost săvârșit de însuși Preasfinția Sa episcop Iosif Goldiș, asstat de părintele arhimandrit Aug. Hamșea, de domnii Ignatie Papp, Vasile Mangra, Ioan Petru Traian Vășian și de părintele preot militar Bugariu.

Știre personală. Prea Sfinția Sa Domnul Episcop al diecezei Crașnebeșului, Nicolae Popca, a sosit Mercuria trecută, 11 Octomvrie, dela Băile Erculane la reședința sa.

I. P. S. Sa Metropolitul Ioan Meșian s'a înscris de membru pe viață la „Reuniunea sodalilor români din Sibiu“, ducându-lă la dispoziția comitetului taxa de I. P. S. Sa este primul membru al amintitei Reuniuni. I. P. S. Sa dăruit Reuniunii și suma de 25 fl să se creieze 3 sau mai multe premii, — să poarte numele I. P. S. Sale și care să se împartă între maeștri, ce se vor distinge prin lucrările lor la expoziția industrială, ce se va arangea de Reuniune. Taxa de 25 fl. formează baza fondului neatacabil al Reuniunii, la care se vor adăuga taxele de membri fondatori și pe viață, ce eventual s'ar mai înscrie la Reuniune.

Dr. Dimitrie Sturdza s'a întors Viena la amezii din străinătate cu trei ul de Vășiorova. Cu toate că venirea d-lui Sturdza nu s'a aflat de cât în ultimul moment, mulți amici personali și politici au ținut

FOIȚA „TRIBUNEI POPORULUI.“

Psihologia Rugăciunii.

de
August Strindberg.

(Urmare și fine.)

După ce am trăit până la anul al trei-zeci și șaselea cu convingerea, par'că voiu regăsi într-o viață viitoare lucrurile la care renunțasem în cursul vieții actuale și fiind pătruns de ideea falsă, că lucrăm pentru omenire, pentru alții, pe când în realitate nu lucrăm decât pentru un partid, — m'am găsit deodată cu soția mea și cu cei doi copii ai mei în fața unei crize, care era atât de formidabilă, încât altă salvare nu vedeam decât moartea.

Orice perspectivă de reîntrare în societate și de vre-o poziție socială, era pierdută. Forțele mele fizice și morale erau cu totul scăzute; simțiam că se apropie pierzania. Se vede însă, că posedam un mai mare fond de puteri decât credeam, căci acum se ridică dorința mea de a rezista,

și în loc să invoc pe D-zeu, provocai moartea la un fel de duel. Mă făcu ateu din datorie, din necesitate; făcând aceasta, am trebuit să mă pun în poziție de bătaie și să încep lupta; singur, fără prieten, fără sprigin.

Și cu o putere, de care nu mă știam capabil înainte, spriginindu-mă numai pe mine însumi, mă așezai la masa mea de scris și-mi formulai bilanțul.

Găsiu acuma, în acest moment de mare primejdie, că ea nu era decât închipuită în cea mai mare parte, sub înfrurirea obosirei nervilor. Cercetând mai bine, aflai că viitorul mi-se arată în plină lumină. Atunci căutai să descopăr pozițiunea ce mi o indica natura și aplecările mele, și în loc să încerc, ea înainte, a conduce curente, descoporiiu acuma curente care mă pot duce. Astfel barca mea era salvată de naufragiu! Eu, nedestoinic, neordonatul, lașul, mă prefăcusem într'un luptător pururea înarmat. Eată cum ateismul a devenit noua mea religie.

Și dacă astăzi, surprins în mijlocul somnului, care-mi paralizase puterile, am început să mă rog lângă patușorul copilului, aceasta s'a întâmplat numai în impre-

giurările excepționale detaliate mai sus. Dacă aș fi fost chemat pe lângă patul copilului, în timpul zilei, bunăoară dimineața, când eram în deplina posesiune a tuturor puterilor mele, n'aș fi recurs nici odată la acest mijloc (rugăciunea), și eată de ce cred că rugăciunea m'a ajutat pe mine, car nu pe copil.

Dar cum oare rugăciunea m'a putut ajuta? Care este formula psihologică a rugăciunii? Dacă aș fi panteist, aș îndrăzni să eșpic lucrul astfel că individul, prin faptul că ese din sine, dobândește puteri din partea spiritului universal și, ca și Archimede, caută punctul cu ajutorul căruia poate mișca universul, punct care nu poate fi decât în afară de el. Dar aceasta nu e decât metafizică.

Toate popoarele au avut nevoie de rugăciunea, cu sau fără jertfe, și au recurs la ea prin faptul că înălță curajul și puterea. Acțiunea rugăciunii asupra omului este dar un fapt istoric și real. Dar pe cât de slab și umilit e individul, pe atât de puternic e în rugăciune.

Naște întrebarea: oare fiziologicește vorbind, individul inferior, care cele mai de multe ori e condus încă de inconștienta

acțiune reflexă a sistemului spinal, nu se ridică prin această eșire din sine dect la acțiunea conștientă a sistemului cerebral, grație căreia reflexiunea, liniștea și tăcerea de sine biruiesc frica și fantezmele?

Noaptea, când creurul meu era gol, ear conștiința-mi pe jumătate stinsă, mi-se păru că, prin faptul de a fi fixat gândurile mele asupra unui ceva închipuit aflător în afară de mine, și de a-mi fi încredințat memoria spre a-mi reaminti cuvinte uitate — am împins par'că din nou sângele în sus spre organul conștiinței care și recăpătă ear puterea sa și puse în mișcare toate curente nervoase.

Când soția mea își porunsi să mă rog ear eu o ascultai, aceasta nu era din parte-mi decât o acțiune reflexă. Faptul însă, că după aceea n'am crezut în putința rugăciunii de a îndemna pe D-zeu să săvârșească o minune, arată că recăpătasem apoi deplina posesiune a conștiinței mele și putința de a domina centrele nervoase inferioare.

Din punctul de vedere psihologic însă chestiunea se prezintă în mod mult mai simplu. Eu mă rog de ajutor; c.e.d sau imi închipuiesc a crede, că am fost ajutat, și puterea mi-se întoarce împreună cu spu-

primească la gara din București pe șeful partidului național-liberal.

Alegeri noue de deputați congresuali în arhidieceasă. Având în vedere, că periodul congresual de trei ani, pentru care au fost aleși deputații congresuali în anul 1896, a expirat cu ziua de 30 Septembrie v. a. c., — Consistorul arhidieceșan din Sibiu, prin circularul seu din 12 Iulie a. c. Nr. 4942 a dispus alegeri noue de deputați la congresul nostru național-bisericesc, pe un nou period de 3 ani. Alegerile se vor efectua pe baza normelor prescrise în Statutul organic și în Regulamentul congresual din 1891. Pentru actul electoral se fixează pentru întreaga arhidieceasă următoarele zile:

a) pentru alegerile deputaților din cler: Joi, 28 Octombrie; b) pentru alegerile deputaților mireni în sinoadele parohiale: Duminică 31 Octombrie, având a se publica ținearea acestor sinoade în biserică cu 8 zile mai înainte, adică în 24 Octombrie; c) pentru întrunirea colegiilor de scrutiniu: Duminică, 7 Noembrie. Toate aceste zile se înțelege după calendarul vechiu. — Sunt designați și comisarii pentru aceste alegeri în diferitele centre electorale.

Din congregația comit. Caraș Severin. Raportând despre congregația comitatului Caraș Severin, „Pesti Napló” în numărul său de Sâmbătă știe să spună și următoarele: „Cât de mult cucerește între Români părerăa mai împăcătoare, arată și declarațiunea făcută de Români în congregația de azi a comitatului Caraș-Severin: În numele Românilor Coriolan Brediceanu a declarat, că guvernului actual ei nu voiesc să pricinuească neplăceri zadarnice; îndată ce însă pactul cu Austria va fi încheiat, ei vor face propunerea, ca guvernul să revocă acea ordinațiune a lui Bánffy, prin anularea li-s'a oprit întrunirea liberă. O Români vor lua poziție pe ivitate, ori pelângă pasivitate”.

„Men. Di Mihail C. Jivanca își va scriba cununia cu domnișoara Mărioara Bordoș Duminecă, în 22 Octombrie n. a. c. în biserică gr.-cat. din Liget.

Congregația comitatului Făgăraș Despre decursul congregației comitatului Făgăraș, ce s'a ținut luni în 9 Octombrie n. „Gaz. Tran.” a primit un raport, din care reiese, că adunarea a fost bine cercetată. Discuție mai vie s'a iscat în giurul postulatului Românilor de a se înființa la gimnaziul unguresc de stat dela Făgăraș și o

ranța. Cer cui va să mi facă un serviciu. El mi răspunde: „Nu!” Rămân abătut. Dacă însă mi răspunde în mod povățuitor, neșpunând nici da nici nu, atunci mă amăgește optimismul — și sper; odată cu speranța capăt curajului de a mă scoate singur din încercătură, și în chipul acesta am avut parte de ajutorul său... Cu toate că nici odată nu m'a ajutat.

Estă de ce prea bine zice Sfânta Scriptură: crede și te vei mântui. Credința însă nu e alt ceva, decât concentrarea dorinței și răvinei, potențată până la voința conștientă, ear voința este cea mai înaltă expresiune a mișcării nervilor și necesită deci cea mai mare cantitate de forță posibilă. Prin urmare dacă rugăciunea nu e cum-va decât o concentrare a tuturor forțelor conștiente disponibile asupra unui anumit punct, aceasta nu e alt-ceva decât o perifrază a explicațiunii pe care o dă credinciosul. Natura s'a manifestat până acuma în modul cel mai grandios prin minunatul isvor de putere prin care omul, cununa creațiunii, o poartă sus sub belta țestei, și din care scoate din când în când puteri divine, pentru a scoate pământul din însușire sau pentru a smulge fulgerul din cer.

catedră pentru limba și literatura română, al cărei profesor să fie de naștere Român. Acest postulat al Românilor a fost susținut de d-nii Dr. Șenchea, Dr. Mănoiu, Dr. Turcu și de preotul sășesc Theobald. Intre membrii români însă a lipsit armonia recerută. În urmă s'a lăsat totul viceșpanului, ca el să facă o reprezentație la ministrul în scopul, ca „după puțință” acesta să ia în seamă și cererea Românilor! În fine viceșpanul Bardosi a fost ales *notar-prim*, ear ca *notar al doilea* a fost ales *Jankovics*, ca solgăbiră la Șercaia Dombradi, ca revisor și percepător *Scurtu*, ear ca controlor *Gergely*.

Ovreii din România emigrează. Precum spune o foaie din România, la Brăila s'a constituit un comitet pentru ajutorarea Ovreilor, cari vor să plece din oraș. În cursul lunii Septembrie au plecat 30 de familii israelite și 70 de bărbați greci: șeșe familii israelite cu destinație pentru America, ear' restul, parte vor rămâne la Anvers și parte se vor împraștia în Europa. Grecii vor debarca la Pireu. Lucrul ar fi îmbucurător, zice foaia din România, — dacă nu s'ar observa fenomenul trist: că pe măsură ce pleacă unii, alții le iau locul. De câtva timp se observă adică în Brăila figuri străine, cari după port dovedesc că vin Galiția și din Polonia-rusească. Emigrații Ovrei primesc în momentul îmbarcării câte 80 lei de fiecare persoană, pe lângă că li-se dă drumul gratis.

Expoziție de poame la Sibiu.

A 3-a expoziție de poame, struguri și derivatele lor, arangată de „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului”.

(Urmare și fine).

II. Premiarea.

1. În scopul premiării, subșrisul comitet central a instituit un mare juriu de bărbați aleși, în frunte cu domni: Demet. Comșa, profesor, ca president; Dr. D. P. Barcianu, profesor; Ioan de Preda, avocat; Pantaleon Lucața, căpitan c. și r. în pens.; Nic. Ivan, as. consistorial, Nic. Stanciu, econom; Ioan Gărbacea, propr. și Victor Torțășianu, oficial consistorial, toți din Sibiu; S. Medean, protopresbiter; P. Opincariu, proprietar, ambii din Sebeșul sășesc; Petru Drăgici, prim pretor și I. Chirca, vicenotar comunal, ambii din Siliște; Isidor Blaga, paroch în Lanerăm; Ioan Droc, protopresb. și Daniil Stroiă, proprietar, ambii din Mercurea, etc. etc.

Juriul se va întruni Marți, în 24 Octombrie n., la orele 10 a. m. în sala expoziției și va satori lista premiilor, care va fi expusă la privire publică până la încheierea expoziției.

Membrii absenți se vor talocui în ajutorul lucrării, prin suplenți aleși din partea celor prezenți.

2. Nu este iertat a funcționa ca juror, când vorba e de obiectele proprii sau de ale rudeniilor mai deaproape.

3. Juriul ia în primire lista generală a obiectelor expuse, le examinează pe rând și apoi se consultă asupra premiării, având comitetul aranjator îndatorirea să îngrijească ca publicul și expozanții să nu înfruntească cătuși mai puțin asupra hotărârilor de luat.

4. În ședința, ce urmează examinării obiectelor expuse, membrii juriului se consultă din nou și se pronunță, dovedind pe scurt îndreptățirea propunerilor și apoi hotărând prin majoritate absolută de voturi. Presidentul juriului votează întotdeauna. La cas de voturi egale, hotărăște soar tea.

Asupra fiecărei premiări se votează deschis.

5. Expozanții de premiat se petrec în lista premiilor, care odată satorită, se subscrie de president și secretar, cum și de alți doi membri ai juriului.

6. **Împărțirea premiilor** se face în mod sârbătoresc Duminică, în 29 Octombrie st. n., la 11 ore a. m., ținându-se mai întâiu o vorbire în prezența juriului și comitetului aranjator, a exponenților și publicului întrunit.

Exponenții premiați adevăresc primirea banilor prin subscrierea numelui în rubrica: „Adevăresc primirea în regulă a premiului”.

7. Secretarul juriului e îndatorat a compune un raport special asupra expoziției și premiilor. Raportul subșris de presidentul și secretarul juriului se păstrează în arhiva Reuniunii și se publică prin ziare.

III. Dispozițiile de premiare.

A. În general.

1. Scopul expoziției este mai ales a urni și încurajarea adevărată propășire în ale pomăritului și viieritului. Drept aceea, în privire se va lua nu atât intenția vedită de a străluci cu poame și struguri în esemplare de paradă, ci mai cu seamă rentabilitatea și valoarea economică, noblețea fructelor expuse, deasemenea hârnicia și priceperea dovedită, meritele câștigate pe termmul pomăritului și viieritului resp. în cutare ram înrudit.

2. Deci fructele, cari intrunesc condiții economice aievea priincioase, se vor privi ca fiind mai pe sus de cele altcum chipeșe și uriașe, însă puțin căutate, ne-trainice sau pătîmind de alte scăderi.

Chiar și în totală lipsă de altele mai bune, nu este iertat a premia fructe de soiuri prost, vermănoase, murdare, necoapte, strivite ori altcum vătămăte, precum nici be-turi molipsite de boale.

Deasemenea nu se vor premia decât unelte, întocmiri și modele plăsmuite sau inventate de exponenți.

3. Dacă cutare grupă nu cuprinde în de-tule obiecte vrednice de premiat, premiile, ce a prisori, se pot destina pentru o altă grupă, firește mai bogată. Premiile, cari din una sau altă cauză nu s'ar fi împărțit, se înapoiază Reuniunii.

Premiile se pot spori, cerând trebuința prin reducere.

4. Acei cari au prăsit și cultivat înșiși pomii și resp. vițele, din cari provin fructele sau derivatele expuse, vor avea întâietate față de acei cari au expus din prăsila altora.

De altcum colecțiile bogate în fructe alese, deși provenind din toate sau aproape toate soiurile proprii cutărei comune, se consideră drept merit osebît.

5. Același exponenț nu poate dobândi în aceeași grupă de cât un singur premiu.

Față cu c l premiat în cutare grupă, concurenții din altă grupă au întâietate, presupunând că obiectele lor ar fi deopotrivă.

B. În special.

I. Poame.

1. Ca vrednice de premiat se considera mai ales poamele îndeplin desvoltate, fragede și sănătoase, foarte trainice, culeșe și păstrate cu deosebită îngrijire, bogate în must aromatic, fătoase și având mare trecere la noi și aiurea.

2. De la premiare se vor esclude poamele culeșe în părgă, vermănoase, mult puțin puțede, noduroase, bătute sau altcum vătămăte, deasemenea poamele de soiuri recunoscut ca prost, cum și cele pădurețe.

II. Struguri.

1. Întâietate se cuvine strugurilor mari, grei, bine încheși, trainici, îndeplin copti, foarte dulci și aromatici, provenind din vițe vestite ca rodnice și puțin expuse la neajunsuri.

2. Dela premiare se vor esclude strugurii acri, atnși de mușcăi sau înzestrați cu bobo (boane) relativ mitite și deșirate.

Din ședința comitetului central al Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului, ținută la Sibiu, în 25 Septembrie n. 1899.

Demetriu Comșa,
president.

Victor Torțășianu,
secretar.

Convocare.

Conform § ului 6 din „regulamentul afacerilor interne”, prin aceasta se convoacă adunarea despărțimântului (protopopes Buteni al „Reuniunii învățătorilor români dela școalele populare confessionale ortodoxe” din (protopopiatele Aradane I—VII), pe ziua de 27 Octombrie (8 Noembrie) a. c. la oarele 9 a. m. în localitatea școalei confessionale române din Buteni, la care toți membrii și binevoitorii învățimântului sunt poțiuți a participa.

PROGRAMUL:

1. Chiemarea Duhului Sfânt.
2. Asistarea la prelegere în școala învăț. V. Suci.
3. Cuvânt de deschidere.
4. Constatarea membrilor prezenți.
5. Discușiuni didactice asupra prelegerilor.

6. Pertractarea circularului comitetului central și a adrețelor lui.

7. Colectarea temelor restante și împărțirea nouelor teme din „Fisică și Economie”.

8. Propuneri și interpelări.

9. Defigerea locului și timpului proximei adunări.

10. Încheiere.

Bodești, 1/13 Octombrie 1899,
Nicolae Boscaiu,   Corneliu Novac,
președinte,   notar,

ULTIME ȘTIRI

Răsboiul.

În sfârșit s'a întemplat și încăerare între trupele englezești și Burii; și încă două câmpuri de bătăe, diferite unul dela altul și foarte depărtate: la granița răsăriteană a Transvaalului, în colonia englezească Natal, și la granița lui apuseană, în colonia engleză din țara *Becuanilor*, lângă unul din orașele de căpetenie, Mafeking. Deși depeșele sosite despre aceste prime încăerări, toate sunt de origine englezească și astfel stilisate ca lumea să nu se dumerească din ele pe deplin, totuși analizându-le cu băgare de seamă și luând în considerare tot ceea ce a eșit până acuma la iveală despre stările d'acolo și pregătirile din ambele părți, cetitătorul trebuie să-și formeze convingerea, că *Burii* le merg bine trebile.

Acum trei zile numai, chiar câteva ore după expirarea termenului ce presidentul Krüger pusese pentru răspuns la ultimatul seu trimis guvernului englez, Burii au reușit a oprim un tren *panțerat* englez, care ducea tunuri din capitala *Terei Focului*, Cap, spre Mafeking. Burii au pus mâna pe toți oamenii din tren, afară de doi mașinisti. Astăzi o depeșă din Londra vestește că:

„Burii au aruncat în aer un tren *panțerat*, care venia dinspre Mafeking (cătră sud) și ducea personal telegrafic.”

Legătura telegrafică între *Teara Focului* și colonia englezească puternică *Rhodesia* e pe deplin intreruptă; în multe locuri sunt scoase șinele dela trenuri.

În sfârșit spun depeșele, că în Natal Burii au ocupat mai multe locuri, între altele orașul întărit *Newcastle*.

ECONOMIE.

Grâne.

Prețurile de la 13 Octombrie.

	Arad:	B.-Pesta:
Grâu Aprilie fl.	7.60—7.85 fl.	8.66—8.69
slab	7.50—7.70	8.20—8.22
Cucuruz vechiu	4.80—5.	5.05—5.25
nou	3.70—3.80	5.10—5.16
Orz vechiu	5.30—5.40	5.90—7.—
nou	4.80—5.—	6.——6.10
Secară Apr.		6.99—7.00
pe Oct.	5.80—5.90	6.54—6.55
Ovăs Apr.	4.40—4.50	5.36—5.37
Oct.	—	4.90—4.93

Cursul pieții din Arad.

Hârtie-monetă română	Cump. fl.	9-48	vând	9-52
Lire turcești		—	—	—
Imperiali (15 R. aur)		18.90		19.—
Ruble rusești 100 k		126.—		127.—
Galbeni		5.58		5.63
Napoleon-d'ori		9.48		9.55
100 Marce germane		58.50		58.95
Livre sterling		11.90		12.50

Porci:

(Piața Steinbruch)

Ungari; greutate:			
bătrâni	320—380 kg.	40—42.	cr. p. kg.
tineri	320—390	44—44.5	„ „ „
„	250—390	44—45	„ „ „
„ până	250	45—46	„ „ „
mijlocie	240—260	47.5—48	„ „ „
Din Sârbia		44.—46	„ „ „

Editor: Aurel Popovici-Barciana.
Redactor responsabil Ioan Bossu Siriano

CĂLINDARUL NOSTRU

Sub acest titlu tipografia „Tribunei Poporului” de întâia dată a scos de sub tipariu un călindar pe anul vișet 1900, anul I, Arad: Editura „Tribunei Poporului”, cu un text de 177 pagini și de următorul cuprins:

Pe lângă partea curat calendaristică, unde se mai arată la fiecare lună: Semne meteorologice și date istorice memorabile, pe 32 de pagini găsim: Cronologia pe anul 1900. Semnele cronologice pe anul 1900. Sărbători și alte zile schimbătoase. Posturile. Deslegarea postului. Regentul anului 1900. Intunecimi. Cele 4 anotimpuri. Schimbarea timpului peste an. După calendarul de 100 de ani. Povești economice pentru fiecare lună a anului. Epoca secerișului pe pământ. Un interesant articol despre „Băncile noastre” din Ungaria și Transilvania, pus în rînd alfabetic. Apoi urmează:

Partea literară, care se extinde pe 72 de pagini și are următorul cuprins: „Doina”, poezie, de George Coșbuc — Veacul nostru, de Ioan Slavici. — Lupta vieții, poezie, de G. Coșbuc. — Protopopul Simeon Balint (cu portret și text). — Legea și moșia, de Uneheasul. — Ioan C. Brătianu (cu portret și text), de Septimiu Albini. — Regele Carol I. al României (portret). — Din trecut (fragment), de Enea Hodoș. — Ungurii și Avram Iancu, de Ioan Rusu-Sirianu. — In Nirvana, de Caragiale. — Sentințe din Arthur Schopenhauer. — Brândușa toamnă (legendă de Paul Mantegazza), traducere de: Lucreția Rusu-Sirianu. — Dialectele Francezilor: Gallifet și comunarzît. Din viața lui Napoleon I. — Arderea

cadavrelor. — Cine a născocit mărcile postale? — Horia (portret). — Duhul adevărului, de Vasile Goldiș. — Frumseța la diferite popoare.

Urmează apoi:

Statele din Europa (cele șapte puteri mari). Celelalte state europene. — Simatismul Metropolei ortodoxe-orientale din Ungaria și Transilvania în general și al diecesei Aradului în special. — Consemnarea t gurilor din Ungaria și Transilvania în rînd alfabetic. — Poșta: Tarifa pentru serviciul în monarhie, teritoriul ocupat și în Germania. Mandate postale. Transporturi de epistole cu rambursă. Taxa telegramelor. Timbru și taxe. — Anecdote. — Glume. — Inserțiuni de tot felul. — Bani și monetele, un articol despre banii noi și banii vechi, care se află în circulațiune.

Prețul unui exemplar e: 30 cr. și 5 cr. taxa de expedare.

Dintre călindarele române din patrie „Călindarul nostru” este singurul, care a apărut în luna Septembrie, în 10 mii de exemplare, cu acest bogat cuprins, mai ales literar, din penele cunoscuților buni scriitori arătați mai sus.

Credem deci, că facem un bun serviciu publicului nostru, anunțând aparițiunea, prețul și cuprinsul „Călindariiului nostru”, care e cerut și se expediază deja în toate părțile patriei noastre.

„Foaia Pedagogică”, ce apare la 1-a și 15-a a fiecărei luni în Sibiu, sub direcțiunea dlui Dr. D. P. Barcianu, în Nr. 18 (din Sept.), anul III., are următorul cuprins: Cestiunea pedepselor în școala populară de Iosif Velcean, inv. (Urmare). — Modele de lecțiuni: Capra cu trei iezi. Poveste de Ioan Creangă, lecțiune de Dr. P. Șpan. — Din literatura școlară. — Informațiuni. Felurimi.

„Pălăria Ceasornicului”, comedie în trei acte de Mdm. Emile de Girardin, localizată de A. G. N. — Prețul 25 cr.

„Drepturile, datorințele și responsabilitatea membrilor de direcțiune”, de Alfred Kormos, trad. de Constantin Pop, funcționar la „Albina”. Carte foarte importantă pentru membrii din direcțiunea tuturor institutelor de bani și a ori-cărora societăți pe acții. Costă 1 fl. 50.

„Povestea unei coroane de oțel”, de iubitul nostru poet George Coșbuc, a apărut în București, în editura librăriei C. Sfetea, cu o mulțime de ilustrațiuni intercalate într-un text istoric-poporal, ce se extinde pe 260 pagini ale volumului în format octav mare, cu un tipariu frumos și cât se poate de bine îngrijit. Prețul: 1 leu 50 bani. — Din titlul cărții încă se poate vedea, că ea cuprinde istorisirea despre „Restaurarea domniei românești și războiul pentru neam”, scrisă anume pentru țărănime. Incepând dela introducerea până la pagina ci din urmă, cartea aceasta, îndeosebi, este scrisă cu atâta foc și dragoste de neam, cu atâta măiestrie și farmec și într-o limbă atât de dulce populară, încât, începând odată s'o citești, n'o mai poți lăsa din mâni până ai isprăvit-o. Și după ce ai citit-o odată, din nou o începi și mereu o citești și tot nu te mai saturi. — O adevărată podoaă literară și un mărgăritar neprețuit în literatura noastră populară. Ea serviciul, ce are să facă opul acesta țărânului cărturar nu numai în România, ci în toate țările locuite de Români, — nomăsurat va fi. Va reînvia, unde va trebui, va potența, unde este: adevăratul simț național, iubirea curată de neam și de patrie, îndemnul spre fapte mari și glorioase și neclintita dragoste pentru limba strămoșească.

Nonă carte de școală. A apărut toc mai zilele acestea „Geografia pentru școlile populare”, întocmită pe baza planului ministerial de învățământ, partea primă (pentru clasele III și IV), de Vasile Goldiș, profesor gimnazial, în editura Librăriei Ciurcu în Brașov. Prețul: 35 cr.

Acest nou manual de geografie al dlui profesor Goldiș, în forma cum se prezintă, este cât se poate de potrivit pentru cele două clase (III și IV) ale școlii populare. Împărțirea practică a capitolelor, urmate, fiecare îndeosebi, de „Observări metodice”; textul, expus într-un limbaj ușor, și cu mai multe ilustrațiuni; intercalarea în text a hartei pentru fiecare din cele cinci țări mari ale Ungariei, — sunt toate calități alese, prin cari manualul dlui Goldiș se recomandă foarte mult tuturor învățătorilor dela școlile noastre populare.

„Economia Națională”, revistă economică, statistică și financiară apare lunar în București sub direcția dlui P. S. Aurelian. Anul XXII. Nr. 8 (din August 1899) are următoarea sumară: Ideea de justiție în relațiunile sociale, de A. D. Damianoff. Bibliografia cestiunei Orientului, de St. O. Șanu. Făinurile noastre la expoziția de făinuri dela Rotterdam (Olanda) de V. S. Moga Știri economice de V. S. Moga. Bibliografii. Anunțuri.

O pagină din istoria Bucovinei din 1848-50, împreună cu niște „Notițe despre familia Hurmuzachi”, ca răspuns la articolele din ziarul „Patria” din Cernăuți anul III. Nrii 304 și 305, în chestiunea biografiilor bucovinene din Enciclopedia Română din Sibiu, de Dr. I. G. Sbiera Cernăuț, 1899.

Din „Biblioteca Teatrală” au apărut până acum următoarele broșuri:

Nr. 1. „Soare cu ploaie”, comedie într-un act de Iosif Vulcan: 20 cr. Nr. 2. „Iul la țară”, comedie într-un act, localizată de Maria Băulescu după Juin și Flerx: 20 cr. Nr. 3. „Biletul de tramvai”, comedie într-un act de Gr. Mărușeanu: 15 cr. Nr. 4. „Un om buclucos”, comedie într-un act localizată de Maria Băulescu, după M. M. și Labiche 20 cr. Nr. 5. „Trei doctori”, comedie într-un act localizată din I. germană de Virginia A. Vlaicu: 20 cr. Nr. 6. „Pălăria ciornicului”, comedie într-un act, de Mdm. Emile de Girardin, localizată de A. G. N.: 25 cr. Nr. 7. „Unde dai și unde creapă”, comedie în 2 acte de Alexandru Cosmar, localizată de Iuliu Popescu 25 cr.

„Foaia Populară”, publicație enciclopedică ilustrată, apare în București în fiecare Joi. După o vacanță de 2 luni a repărut tocmai acum cu Nrul 24. E de notat, că această revistă dedicată mai cu seamă familiilor de la țară, a atins succesul pe care nu l-a avut încă nici o altă publicație similară: a reușit să-și facă tipografia ei proprie, era mai bună garanție a unei sigure apariții. Numărul 24 e splendid. El conține pe pagina I un mare și minunat reușit portret al M. S. Reginei, după o ultimă fotografie, iar ca materie articole (economice, literare științifice, didactice, poezii etc. etc. „Foaia Populară”, care se vinde numai cu 10 bani numărul, are marele avantaj, că mai dă ca premiu, cu fie-care număr, un roman gratis „O călătorie la Venus” sau „In anul 4000”. Recomandăm călduros această revistă, al cărui abonament e numai 5 lei pe an Redacția în București, str. Academiei 37.

„Familia” veche și singura revistă literară în țara noastră, apare în fiecare Duminică în Oradea-mare, sub direcțiunea dlui Iosif Vulcan, membru al Academiei române. Prețul abonamentului 8 fl. pe an. Numărul 39 (Anul XXXV) din 8 Octomvrie st. n. a. c., are următorul cuprins:

Cerșitoare, de Constanța Hodoș. — Bujor (poezie), de Haralamb G. Lecca. Aca-

Un comentariu la § 96 al „Statutului organic bisericesc gr.-or. rom.” după 30 de ani, de I. cav. de Pușcariu. Brașov, 1899. Tipografia Ciurcu et. comp. O broșură tocmărită mare cu un text de 39 pagini. Preț: 1 coroană. Se poate comanda și dela Librăria numitei tipografii.

Almanach, edat de „Reuniunea învățătorilor români de la școlile confessionale gr.-or. din diec. Caransebeșului, din incidența adunării generale în bilare, ținută în zilele de 10/22 și 11/23 Septemvrie 1895, cu ocaziune s'a inaugurat monumentul lui Constantin Diaconoviciu-Loga. — Editura Comitetului reuniunii. — Sub acest titlu hară reuniune a învățătorilor noștri din diec. Caransebeșului a scos de sub tipariu „Tipografia diecesană” din Caransebeș, op voluminos, peste 230 pagini, în format mare și elegant, având un cuprins bogat și de interes general. Prețul este numai 1 fl. v. c. și se poate comanda dela „Librăria diecesană” din Caransebeș.

Pentru membrii Reuniunii opul s'apla dispozițiunea P. Oa. domnului protopopoteri din diec. Caransebeșului spre vânzare pentru celalalt On. public se află în vânzare (cu prețul de 1 fl. plus poștal de 15 cr. v. a.) la Librăria diecesană din Caransebeș și la notariul comitetului Ioan Marcu, inv. în Nemet-Bogșan.

Gramatica Română pentru învățătorul primar, partea I. de Ioan Petran, profesor siminarial (apărută în Arad, în prețul 15 cr.) e aprobată de Ven. Consiliul din Arad. Venitul curat al acestei cărți didactice este destinat pentru înființarea unui fond, din care să se premieze învățătorii noștri, cari se vor distinge pe terenul învățământului și, îndeosebi, în propunerea și înființarea școlii materne. Se poate comanda și dela „Tribunei Poporului.”

AVIS. P. T. domnii învățătorii colegi. La multele întrebări ce mi se adresează cu onoare vin a răspunde, că deși am tratat în statul de pensiune, dar lucrul meu departe pe terenul literar-didactic pentru noul an școlar 1899/1900 pot să vă dau cu manualele mele didactice — scrieri multă îngrijire — într-o limbă ușor înțelegere a tinerimei noastre din școala populară, ca așa carte să le fie de folos. Las să urmeze aci întreaga serie: 1. Micul abecedar 18 tabele de părete 3 fl. 80. 2. Micul abecedar P. I. ediția IX. pentru I. an 20 cr. 3. Micul abecedar P. I. ediția V. pentru II. an 20 cr. 4. Micul abecedar P. III. ediția V. pentru III. an 30 cr. 5. Exerciții intuitive ediția pentru învățători 30 cr. 6. Metodul procedere, la Abecedar, p. inv. 40 cr. 7. Limba română (gramatică) 30 cr. 8. Gramatica română (clasa IV., V., VI.) 20 cr. 9. Socota P. I. ediția IV. 20 cr. P. II. ediția II. 20 cr. 11. Tabelele, pentru anul ediția III. 6 cr. 12. Isoria naturală, ediția VI. 20 cr. 13. Geografia P. I. ediția IV. (clasa III. și IV.) 20 cr. 14. Istoria Ungariei ediția II. (clasa IV. și V.) 20 cr. 15. Istoria german-romană 20 cr. 16. Abecedar german-roman 20 cr. 17. Istoria germană 30 cr. 18. Micul gratulant 30 cr. 19. Cântările Viteazului 10 cr. 20. Învățături despre banii noi 2 cr. Cu stimă colegială Ioan Tuducescu. (Com. Temes) posta B. I.

La administrația

„Tribunei Poporului”

se află în deposit spre vânzare următoarele opuri și broșuri:

„Povestea unei coroane de oțel”, cu prețul de 75 cr., „Războiul nostru pentru neam” cu 55 cr., de George Coșbuc.

„Teoria dramei” de Dr. Iosif Blaga. Prețul 1 fl. 80 cr.

„Cuvântări bis. de Massilon traduse prin Ioan Genț. Prețul 2 fl. 50 cr.

„Lupta pentru drept” de Dr. R. Ihering traducere, de T. V. Păcățeanu Prețul 1 fl.

„Din vremuri apuse” de Iudita Seacula, Prețul 50 cr.

„Juvenilia”, prosă și versuri de Sextil Pușcariu. Prețul 80 cr.

„Vieritul”, de Petru Vancu. Prețul 50 cr.

„Pribeag”, de I. Sceopul. Prețul 75 cr.

La facerea comandelor, cari se vor efectua prompt, rugăm a se adăuga și spesele de porto postal.

Administrațiunea „Trib. Pop.”

Exerciții intuitive și gimnastice, manual pentru învățătorii școlilor populare române, întocmite după plan, de Ioan Tuducescu, învățător în Lipova. Ediția a III. Prețul unui exemplar: 30 cruceri.